

عنوان مقاله:

از ترجمه تا تالیف (مقایسه ساختاری محتوایی دو ترجمه کتاب عوارف المعارف)

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ادبیات، دوره 9، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

حبیب الله عباسی - استاد دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

فن ترجمه در بنای فرهنگ های بشری تأثیری غیر قابل انکار داشته است، تا بدان جا که برخی ترجمه را عامل اصلی رنسانس اسلامی در سده چهارم و رنسانس اروپایی در سده شانزدهم می دانند. بدون تردید ترجمه در شکل گیری و رشد و بالش نثر عرفانی در زبان فارسی سخت موثر بوده است؛ به ویژه در تالیف و تدوین متون متمکن نثر عرفانی که با ترجمه شرح التعریف آغاز شد. چند متن متمکن و سازمانی هستند که پیوسته مورد عنایت صوفیان بوده اند. همین اقبال بدان ها موجب شده که دو نوع ترجمه کاملاً آزاد و فرآوری شده در حد تالیف از آن ها انجام پذیرد. یکی از آن ها رساله قشیریه است و دیگری کتاب عوارف المعارف سهروردی است که از همان زمان حیات نویسنده سخت مورد اقبال قرار گرفته و چندین ترجمه و تعلیقه بر آن نوشته شده است. در مقال حاضر به معرفی و مقایسه دو ترجمه مهم که یکی ترجمه ای نسبتاً آزاد است، لیک اگر از برخی کاستی ها و افزوده های آن چشم پوشیم هم چنان وفادار به اصل عربی بوده است و آن ترجمه اسماعیل بن عبدالمومن اصفهانی است و دیگر ترجمه ای که قدماً از آن در ذیل عوارف المعارف به عنوان ترجمه آن یاد کرده اند، ولی مصحح کتاب، آن را تالیفی مستقل می شمارد و آن مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه است. پس از اشارت به اهمیت فن ترجمه و انواع آن و معرفی اصل کتاب عوارف المعارف و مولف آن، و معرفی مختصر دو ترجمه مورد بحث، به مقایسه و نتیجه گیری در این باره پرداخته ایم.

کلمات کلیدی:

ترجمه، تصوف، مصباح الهدایه، عوارف المعارف، نثر عرفانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1289638>

